

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΑΜΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,
 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Από τās διεργασίας του διημέρου Συνεδρίου ήτοι από την κεντρικήν ομιλίαν, την έπεξεργασίαν τών έπιμέρους θεματικών εις τās ομάδας έργασίας καί τās έν γένει συζητήσεις πού διημείφθησαν μεταξύ τών συνέδρων, ή όλομέλεια τής Διημερίδος κατέληξε εις τά έξής πορίσματα:

Ο άνθρωπος έπλάσθη ως άνήρ καί γυνή και ύπάρχει ως άνήρ καί γυνή άχρι τής έσχατολογικής καταργήσεως τών φύλων. Ο λόγος διά τό άφυλον ή διά άλλα ένδιάμεσα φύλα δέν σχετίζεται μέ την δημιουργίαν, δηλαδή μέ αυτήν ταύτην την φύσιν, αλλά μέ τās έπικτήτους καί σκοπίμους κοινωνικάς ή ήθικάς έπιλογάς.

Ο άνδρογυνικός χαρακτήρ του ανθρώπου έρμηνεύεται είτε βάσει τής αρχής τών ένώσεων καί διακρίσεων πού διέπει την Θεολογίαν καί την Οικονομίαν (μία φύσις, τρεις ύποστάσεις), είτε τής τριαδολογικής καί χριστολογικής αναγωγής τής δημιουργίας του ανθρώπου (διαπροσωπικός Θεός- διαπροσωπικός και κοινωνικός άνθρωπος, διφυές του Θεανθρώπου- διφυές του ανθρώπου), είτε τής αναγκαιότητας αναπαραγωγής του.

Μετά την άμαρτίαν ή όποία διέσπασε την ανθρωπίνην φύσιν καί όδήγησε εις την διάστασιν τών φύλων, ό Θεός μηχανεύεται τά πάντα διά την αποκατάστασιν τής ένότητος άνδρός καί γυναικός, ως κορυφαίας προϋποθέσεως αποκαταστάσεως τής ανθρωπίνης φύσεως καί αναπαραγωγής τής ζωής. Αυτήν την σκοπιμότητα έξυπηρετοϋν:

α) ή φυσική έλξις τών φύλων πού όφείλεται άφ' ενός εις τά κοινά χαρακτηριστικά των καί άφ' έτέρου εις τās ιδιαιτερότητάς των,

β) αἱ ἐνοποιητικαὶ λειτουργίαι τοῦ Θεοσδότου ἔρωτος μέ πλαίσιον πραγματώσεως αὐτοῦ τήν ἀγάπην, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ καρπὸν συνεργείας Θεοῦ καί ἀνθρωπίνου παράγοντος. Κύριος σκοπὸς τοῦ ἔρωτος εἶναι πρωτίστως ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀρχεγόνου ἀνδρογυνικῆς ἐνότητος καί δευτερευόντως ἡ ἀναπαραγωγή τῆς ζωῆς, γ) ἡ ἀρχὴ τῆς συμπληρωματικότητος (δὲν ὑπάρχει ἀνὴρ χωρὶς τὴν γυνή καί γυνή χωρὶς τὸν ἄνδρα, ὅπως δὲν ὑπάρχει πατρότης χωρὶς τὴν μητρότητα καί ἀντιθέτως) ἡ ὁποία θεμελιώνεται: 1) εἰς τὴν ἑλλειπτικότητα καί ἀτέλειαν τῶν δύο φύλων, καί 2) εἰς τὴν ἐτερότητα καί τὴν διαφορετικότητα, ὡς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις ταυτότητος (ὁ ἄνδρας ὀρίζεται εἰς σχέσιν μέ τὴν γυναῖκα καί ἡ γυνή εἰς σχέσιν πρὸς τὸν ἄνδρα) ἀλλὰ καί ἐνότητος τῶν δύο φύλων (διαφορετικά μέλη, διαφορετικοὶ ρόλοι= ἐνιαία λειτουργία).

Ὡς πρὸς τὰ παιδιά, αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν καρποὺς σκοπιμοτήτων καί προσωπικῶν ἐπιλογῶν ἀλλὰ φυσιολογικοὺς καρποὺς τῆς ἀποκατεστημένης ἀνδρογυνικῆς ἐνότητος, καί μόνον αὐτῆς, εἰς τὸν γάμον.

Σκοπὸς τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ ψυχοσωματικὴ ἔνωσις, ἡ ἀλληλοσυμπλήρωσις καί βοήθεια τῶν συζύγων καί ἐν συνεχείᾳ ἡ τεκογονία καί ἡ κατὰ Χριστὸν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν. Ὁ ἄνθρωπος ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸ ἐγώ» εἰς τὸ «ἐμεῖς» καί διὰ μέσῳ τῆς ἐνώσεως μέ τὸν ἄλλον τελειοποιεῖται διαρκῶς εἰς τὴν ἀγάπην. Τὸ κάθε μέλος τῆς συζυγίας, ἰσότημο ὢν, διατηρεῖ τὴν ὑπόστασιν του, καί τὴν προσωπικὴν του ἀξίαν, συμβάλλει εἰς τὴν κοινὴν πορείαν, πού δὲν καταργεῖ, ἀλλὰ ἀναδεικνύει τὰ πρόσωπα. Αὐτὰ τα πρόσωπα εἶναι πού συνθέτουν τὸ «ἐμεῖς» καί ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἔνωσιν μέ τὸν Χριστόν.

Ἄν καί ἐν γένει ὁ ἐκκλησιαστικὸς γάμος εὐρίσκεται ὑψηλὰ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐπιδεικνύουν σεβασμὸν καί θετικὴν διάθεσιν πρὸς αὐτόν, ὥστόσο διαπιστώνεται ὁ ὁλονέν μειούμενος ἀριθμὸς ἐκείνων πού συνάπτουν γάμο. Καθιερώνεται εἰς τὴν κοινωνικὴν συνείδησιν ἡ νοοτροπία τῆς συζυγίας ἔξω ἀπὸ τὸν Γάμον, ἐνῶ αἱ σύγχρονα νομοθετικαὶ ρυθμίσεις πού ἀφοροῦν αὐτόν καί τὴν οἰκογένειαν ὀριοθετοῦν νέας μορφὰς συζυγίας αἱ ὁποῖαι τραυματίζουν τὴν ὑπόστασιν τοῦ γάμου.

Διαπιστώνεται ἡ ἑλλειψὶς σχέσεως τῶν μελλονύμφων μέ τὴν Ἐνορίαν, καί ἐν γένει μέ τὴν Ἐκκλησίαν καί τὴν πνευματικὴν ζωὴν, ἡ ὁποία συνεπάγεται ψυχικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τούς ἱερεῖς καί ὑφέρπουσα

καχυποψία διά αὐτούς, δημιουργώντας δυσκολίαν εἰς τήν προσέγγισιν τῶν ζευγῶν καί τήν κατήχησίν των.

Ἡ ἀπουσία ὑπευθύνου καί ὀρθῆς ἐνημερώσεως τῶν μελλονύμφων διά τόν γάμον ἀπό τήν Ἐκκλησίαν ἀναπληρώνεται ἀπό μίαν στρεβλήν ἐκ τοῦ στενοῦ ἢ τοῦ εὐρύτερου οἰκείου περιβάλλοντος των καί ἐκ τῶν μέσων ἐνημερώσεως καί τοῦ διαδικτύου, ἡ ὁποία συσκοτίζει τήν γνῶσιν των περί τῆς σημασίας τοῦ γάμου καί τῶν διαστάσεων αὐτοῦ εἰς τήν ζωήν τῶν ἀνθρώπων καί ἀλλοιώνει τό νόημα καί τήν σημασίαν τοῦ Γάμου.

Ἡ ποιμαντική μέριμνα τῆς ἐκκλησίας διά τήν ἐνίσχυσιν καί στήριξιν τοῦ γάμου θά πρέπει νά περιλαμβάνη:

Τήν ἐπιμόρφωσιν κληρικῶν καί λαϊκῶν περί τῆς θεολογίας τοῦ Γάμου. Αὐθεντικοί ἱερεῖς, ἀνοιχτοί ἄνθρωποι, γνήσιοι μυσταγωγοί, μποροῦν νά ὑποστηρίξουν τό μυστήριον τοῦ Γάμου εἰς τήν σύγχρονον πραγματικότητα. Ἡ κατάρτισις πού παρέχεται ὑπό τοῦ Ἰδρύματος Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἐκκλησίας συντελεῖ πολύ εἰς τήν ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ στόχου καί θά πρέπει εἰ δυνατόν νά γενικευθῇ.

Ἡ προετοιμασία τοῦ Γάμου θά πρέπει νά ξεκινᾷ ἀπό τήν μικράν ἡλικίαν-προεφηβεία, μέσῳ τῶν κατηχητικῶν σχολείων καί νά συνεχίζεται εἰς ὅλας τάς βαθμίδας κατηχήσεως ἀλλά καί εἰς κάθε εὐκαιρίαν πού δίδεται εἰς τόν ἱερέαν νά ἐπικοινωνήσῃ μέ τούς νέους εἰς τό πλαίσιον τῶν λατρευτικῶν καί ἀγιαστικῶν του πράξεων. Πρός τοῦτον δύνανται νά ἀξιοποιηθῇ ἡ σύγχρονος τεχνολογία, τό διαδικτυον, τά μέσα κοινωνικῆς διαδικτυώσεως (facebook κλπ), ἡ σύνταξις καί προώθησις ἐνημερωτικῶν φυλλάδιων, ἐλκυστικῶν καί εὐληπων περί τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας κ.ἄ. Βεβαίως χρειάζεται μιά προσοχήν εἰς τό διαδίκτυον, διότι ἡ ἀλόγιστος χρήσις του ἐγκυμονεῖ κινδύνους.

Ἡ συστηματική καί μεθοδική ἐπικοινωνία τοῦ ἱερέως μέ τά μελλονύμφα ζευγάρια καί τούς νέους πρό τοῦ Γάμου. Ἡ ἐνημέρωσις αὐτῶν τόσον διά τήν θεωρητικήν διάστασιν τοῦ Γάμου (θεολογία, πνευματικότης, θεωρία καί πράξις τῆς Ἐκκλησίας), ὅσον καί περί τῆς πρακτικῆς αὐτοῦ διαστάσεως (προβλήματα πρό καί μετά τοῦ Γάμου) κρίνεται ἀναγκαία.

Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά ἀγκαλιάσῃ ὑποστηρικτικῶς τοὺς ἤδη ὑφισταμένους γάμους, καθὼς ἐκεῖ λειτουργεῖ τὸ πιὸ γνήσιο καὶ αὐθεντικὸ «παιδευτήριον» διὰ τοὺς μέλλοντας συζύγους. Ἰδιαιτέρως μέριμνα θά πρέπει νά δοθῇ εἰς τὴν ἱερατικὴν συζυγίαν καὶ οἰκογένειαν καθὼς ἀποτελεῖ παράδειγμα καὶ πρότυπον προσηλώσεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν γαμήλια σχέσιν καὶ εὐλογημένην συνάφειαν.

Σχολές νέων ζευγαριῶν ἢ ἀντίστοιχες Γονέων αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν κατάλληλον προετοιμασίαν καὶ θεματολογίαν, τοὺς ἐξειδικευμένους ἐπιστήμονας καὶ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι θά συνεισφέρουν εἰς τὸν γόνιμον προβληματισμόν, ραδιοφωνικαὶ παραγωγαί, διήμερα ἢ τετραήμερα κατασκηνωτικῶν δράσεων, χορωδίες, θεατρικὰ σχήματα, ὁμάδες εἰς τὰ μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως, ἱστοσελίδες, συνατήσεις μελλονύμφων κ.ἄ εἶναι ὀρισμένοι ἐκ τῶν ποιμαντικῶν δράσεων πού μπορεῖ νά ἀναλάβει ἡ Ἐκκλησία διὰ τὴν στήριξιν τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν οἰκογενειῶν.

Θά ἦτο ὠφέλιμος ἡ διασύνδεσις τῆς Θεολογίας τοῦ Γάμου μὲ τὴν καθημερινότητα (ὄχι ἀπλῶς θεωρία) καὶ ἡ ἀναζήτησις ποιμαντικῶν τρόπων συσχετίσεως τῆς θεολογίας τοῦ Γάμου μὲ τὴν πρᾶξιν τοῦ ἐγγάμου βίου. Ἡ γλῶσσα μὲ τὴν ὁποία ἀπευθύνεται ἡ Ἐκκλησία εἰς τὰ νέα ζεύγη, ὀφείλει νά εἶναι σύγχρονος καὶ ἀπαλλαγμένη ἀπὸ ἀπομεινάρια γνωστικισμοῦ, ἐγκρατικῶν τάσεων, ψευδοασκητικῶν ἀπαγορεύσεων, ἠθικιστικοῦ καθωσπρεπισμοῦ τὰ ὁποῖα ἀκυρώνουν τὴν δυναμικὴν τοῦ μυστηρίου τῆς ἀγάπης.

Ἡ συζυγία καὶ ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ ξεκινᾷ μὲ τὴν ἐπιλογὴν τοῦ συντρόφου. Ἡ ἐπιλογὴ ἡ ὁποία γίνεται ἐλευθέρως, μὲ ἀγάπη καὶ βασίζεται εἰς κριτήριαν πού ἀφορροῦν τὴν ὁμοιότητα ἀλλὰ καὶ τὴν διαφορετικότητα πού παρουσιάζουν οἱ σύντροφοι, εἶναι αὕτη ἡ ὁποία ἔχει μεγαλύτερα διάρκειαν καὶ βοηθᾷ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν μίας μελλοντικῆς συζυγικῆς κρίσεως.

Πρὸ τοῦ γάμου θεωρεῖται σημαντικό τό ζεῦγος νά συζητήσῃ καὶ νὰ ξεκαθαρίσῃ κάποια οὐσιαστικά θέματα ὅπως ἀξίες, προσδοκίες, ὄνειρα, ρόλοι, ἀρμοδιότητες, συμβιβασμοί, διαδικασία λήψεως αποφάσεων, οἰκονομικά, ἀνατροφή παιδιῶν, παρεμβάσεις τρίτων κ.ἄ.

Εἰς τὸν γάμον καὶ εἰς τὴν κοινὴν συζυγικὴν ζωὴν εἶναι βέβαιον ὅτι θά ἐμφανισθοῦν κρίσεις, ἥτοι δυσάρεστες καταστάσεις, ἔντονης

δυσφορίας και λειτουργικής αποδιοργάνωσης, προκαλούμενες υπό έσωτερικών ή έξωτερικών παραγόντων, αί όποιαί θα δοκιμάσουν τήν συνοχήν του ατόμου και του ζεύγους εις τήν συζυγικήν σχέσιν. Ωστόσο μία κρίσις δέν έγκυμονει μόνο κινδύνους, αλλά αποτελεί και έναν παράγοντα εξέλιξεως τής σχέσεως, μία ευκαιρίαν διά επαναπροσδιορισμόν σχέσεων, συμπεριφορών, αλλαγής και ώριμάνσεως.

Κρίσεις σχηματικά μπορούμε νά διαπιστώσωμε πώς έχουμε:

α) όταν διαψεύδωνται όσα τό ζευγος έχει όριοθετήσει ή αποδεχθει πρό του γάμου π.χ. προσδοκίες, ρόλοι, όνειρα, παρεμβάσεις τρίτων, συμβιβασμοί κ.λπ.

β) όταν εμφανίζονται απρόβλεπται στρεσογόνοι καταστάσεις και τυχαία γεγονότα τής ζωής (ασθένεια, ατύχημα, απώλεια εργασίας, θάνατος μέλους τής οικογενείας, κ.λπ.).

γ) όταν έχουμε αλλαγές εις τόν κύκλον ζωής του ατόμου και τής οικογενείας, αί όποιαί εμφανίζονται εις συγκεκριμένους περιόδους τής ζωής και είναι φυσιολογικά «προβλέψιμοι και αναμενόμενοι», π.χ. ή σύλληψις, ή εγκυμοσύνη και ή γέννησις ενός παιδιοϋ, ή ανατροφή του, τά διάφορα στάδια πού αυτό διέρχεται, σχολικό, έφηβικό, ένηλικιώσεως κ.λπ., ή συνταξιοδότησις κ.ά. Όλοι αυτάί αί φάσεις σηματοδοτοϋν κρίσιν και παροδικήν άνησυχίαν και έχουν ανάγκην μίας περιόδου προσαρμογής και άφομοιώσεων.

Καταληκτικώς, ή θεσμοθέτηση και η λειτουργία ενός Κέντρου Γάμου και Οικογενείας τής Εκκλησίας της Ελλάδος, τόσον εις φυσικόν όσον και εις ήλεκτρονικόν (διαδικτυακόν) επίπεδον, τό όποϊον θα συντονίζει, θα αξιοποιή και θα προωθή, πανελλαδικώς τάς προσπάθειάς, που γίνονται από διάφορους φορείς, ένορίας, Ι. Μητροπόλεις κλπ, κρίνεται άπολύτως αναγκαία και ουσιαστική.

